

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

Jild 3, Son 5/8

2023

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 5/8 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАРИ:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси

Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич - юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.
Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият.

Тахририят манзили:

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com
Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

<i>Намазова Умида Нормуродовна</i> ФРАГМЕНТЫ ИЗ ИСТОРИИ САМАРКАНДСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА ВЕТЕРИНАРНОЙ МЕДИЦИНЫ, ЖИВОТНОВОДСТВА И BIOTEХНОЛОГИЙ (1929-1945 ГОДЫ).....	10-15
<i>Эрназаров Туйгун Раджабович</i> ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ТАМОЖЕННОЙ СЛУЖБЫ ТУРКЕСТАНСКОГО ГЕНЕРАЛ- ГУБЕРНАТОРСТВА: КЛЮЧЕВЫЕ МОМЕНТЫ И ДОСТИЖЕНИЯ	16-21
<i>Хужаниязов Уктам Ешбаевич</i> “ҚОРАҚАЛПОҚФИЛЬМ” СТУДИЯСИ ХУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАРИДА ТАРИХИЙ МАВЗУЛАР ТАЛҚИНИ	22-27
<i>Шаимкулов Азамат Холмуратович</i> ҚАЙТА ҚУРИШ ДАВРИ МАТБУОТИДА ИҚТИСОДИЙ МАСАЛАЛАР ТАЛҚИНИ	28-38
<i>Муродов Ҳалим Салимович</i> ТУРИЗМ РИВОЖИ ТАРИХИГА БИР НАЗАР	39-46
<i>Юлдашев Саиданварбек Бахромжон ўғли</i> ФАРҒОНА ВОДИЙСИНИНГ– ҚОРАХОНИЙЛАР ТОМОНИДАН ЗАБТ ЭТИЛИШИ ТАРИХИДАН	47-51
<i>Shonazarova Nargiza</i> TOSHKENT SHAHRIDA “OBOD MAHALLA” DASTURI VA UNING IJROSI XUSUSIDA AYRIM MULOHAZALAR	52-57
<i>Axmadova Nafisa Axmad qizi</i> O‘ZBEKISTON VA FRANSIYA MADANIY ALOQALARINING RIVOJLANISHI	58-64
<i>Qodirova Ra’no Mamirjonovna</i> O‘ZBEKISTON SSR MAKTABLARIDA 1930-YILLARNING IKKINCHI YARIMIDA TARIX FANINING O‘QITILISHI	65-70
<i>Yunusxo’jayev Habibulla Zafar g’o’li</i> SHARQDA KUCHLI IJTIMOIIY NIHOYA TIZIMI TARIXI	71-75
<i>Нарбеков Абдикамил</i> НАЦИОНАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА СОВЕТСКОГО ГОСУДАРСТВА В ТУРКЕСТАНЕ И ЕГО СУЩНОСТЬ	76-80
<i>Alimova G‘unchaxon Baxadirovna</i> JAMIYAT TARAQQIYOTINING TARIXIY RIVOJLANISH ASOSLARI DIN VA DAVLAT MISOLIDA	81-85
<i>Jumanazarova Fotima</i> XOTIN QIZLAR BANDLIGINI TA'MINLASH TIZIMINING SHAKLLANISH JARAYONI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	68-93
08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ	
<i>Ziyodilloev Khushnud Rahimboevich</i> PORTFOLIO OPTIMIZATION OF COMMERCIAL BANK CREDITS: A LITERATURE REVIEW	94-100

<i>Hamrayev Amirzoda</i> ISLOMIY MOLIYA XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI TASHKIOTLAR KAPITAL STRUKTURASI SAMARADORLIGI TAHLILI.....	101-109
<i>Xaitbobaeva Nigora Bakmatatovna</i> T'UQIMACHILIK SANOAT KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYASIDAN FOYDALANIISH B'YIYCHA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBALARI.....	110-119
<i>Xalilov Qahramon Qurbonboyevich</i> MINTAQADA TURIZM HUNARMANDCHILIK KLASTERINI SHAKLLANTIRISHNING DESTINATSION MODELII.....	120-132
<i>Maxmudov Tursunpuolat Davronovich</i> INVESTITSIYA MANBALARINING MINTAQAGA IKTISODIYETIGA TA'BSIRI	133-144
<i>Ishchanova Salomat</i> KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA MARKETING FAOLIYATINING O'RNI.....	145-150
<i>Muydinova Zilola Voxid qizi</i> CHEGARA BOJXONA POSTLARI FAOLIYATIDA "AVTOMATLASHTIIRILGAN I'ULOVCHI XARAKATI" MOBIL ILOVASINI JORIY ETISH ORQALI IKTISODIY TAHLILNI TAKOMILLASHTIIRISH.....	151-158
<i>Samandarov O'gabek, Ismoilov Shohjahon</i> TURIZMNI RIVOJLANTIRISH OMILLARI VA ULARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	159-164
09.00.00 - ФАЛСАФА ФАНЛАРИ	
<i>Saidova Kamola Uskanbaevna</i> ФЕНОМЕН СВОБОДЫ ДЛЯ ЧЕЛОВЕКА И ОБЩЕСТВА: КОМПАРАТИВИСТСКИЙ АНАЛИЗ	165-173
<i>Omonturdiyev Orzu G'afforovich</i> INSONNING MA'NAVIY MOHIYATINI SHAKLLANTIRISHDA QADRIYATLARNING AHAMIYATI	174-179
<i>Ochilova Guzal' Aralovna</i> YUKSAK MA'NAVIYAT-MANFAATLAR BIRLIGINI TA'MINLASHNING MUHIM OMILI.....	180-185
<i>Nurmatova Umida Jalolidinovna</i> MUTOLAA, SAVODXONLIK VA TA'LIMNING ANTINOMIK XUSUSIYATLARI.....	186-192
<i>Vafayeva Dilafruz Artikovna</i> AHMAD YASSAVIY TASAVVUFIIY TA'LIMOTIDA MA'NAVIY BARKAMOLLIK.....	193-198
<i>Karimov Zafarbek Ataboyevich</i> IJTIMOIY-PSIXOLOGIK MEKANIZMLARINING SOG'LOM TURMUSH TARZINI SHAKLLANTIRISHDAGI AHAMIYATI.....	199-202
<i>Bozorova Ro'zigul Sharofovna</i> MEHRSIZLIK HODISASINI KELITIRIB CHIQRUVCHI OMILLAR	203-212
<i>Xudoyberdieva Anorabonu Hayotovna</i> DINIY MANBALARDA IJTIMOIIY HAMKORLIK O'OYALARI	213-218
<i>Tursunkulova Shaxnoza Tuychiyevna</i> TASAVVUF FALSAFASIDA GO'ZALLIKNING IMMANENT JIHATLARI	219-224

<i>Dehqonov Behzod Baxtityorovich</i> YANGI O'ZBEKISTONDA UCHINCHI RENESSANS POYDEVORINI QURISHDA YETTI PIRNING BAG'RIKENGLIK G'OYALARINI O'RNI VA AHAMIYATI	225-230
<i>Abdullayeva Firuza Sharipovna</i> NASIRIDDIN TUSIYNING IDROK NAZARIYASI VA KOMILLIK FALSAFASI	231-236
<i>Murtozayev Shahobiddin Baxriddinovich</i> SHIHOBUDDIN UMAR SUXRAVARDIYNING "AVORIF UL -MAORIF" ASARI VA UNDA ILGARI SURILGAN G'OYALAR	237-243
<i>Ибрагимов Солижон Эргашович</i> АХБОРОТ ХУРУЖИ ВА "ОММАВИЙ МАДАНИЯТ" ТАҲДИДИ.....	244-251
10.00.00 - ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ	
<i>Qodirova Mukaddas Tog'ayena</i> BIZNES DISKURSINING MURAKKAB LINGVISTIK TABIATI.....	252-257
<i>Abdullayev Ikramjon Xashimdjanoich</i> DIFFERENT APPROACHES TO THE QUANTITATIVE-STATISTICAL CHARACTERISTICS OF PARTS OF SPEECH IN THE ENGLISH LANGUAGE	258-265
<i>Hamroyeva Sharifa Shukur qizi</i> TARJIMADA MILLIY SO'ZLARNING BERILISHI (OYBEKNING "NAVOIY" ROMANI INGLIZCHA TARJIMASI MISOLIDA)	266-271
<i>Olimova Gulfiza Muradullayevna</i> BADIIY SAN'AT TURLARINING XORAZM DOSTONLARIDA QO'LLANILISHI.....	272-281
<i>Айниддинов Иқрориддин Шарифович</i> АДАБИЙ МАНБАЛАРДА АШРАФ САМАРҚАНДИЙНИНГ ТАРЖИМАИ ҲОЛИНИНГ ЎРГАНИЛИШИ	282-287
<i>Turaeva Dilfuza Daminovna</i> O'ZBEK TILIDA OBRAZLI SO'ZLARNING SEMANTIK XUSUSIYATLARI	288-295
<i>Mahmudova Nilufarxon Ravshanovna</i> LISONIY GRADASIYANING MORFOLOGIK, LEKSIK-SEMANTIK SATHDA PARADIGMA SIFATIDA NAMOYON BO'LISHI	296-305
<i>Ashurova Maftuna Asqar qizi, Yuldoshev Rustam Dilshod ugli</i> LINGUOCULTURAL COMPARATIVE ANALYSIS OF IDIOMS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES	306-311
<i>Isroilova Manzura Jamolovna</i> FRANSUZ PUBLITSISTIK MATNLARDA KOMPARATIV FRAZELOGIK BIRLIK LARNING KOMMUNIKATIV TA'SIRI XUSUSIDA	312-317
<i>Шамақсудова Саодат Хидоятовна</i> МАССМЕДИА АСПЕКТНИНГ МЕДИАМАТН ШАКЛИГА КЕЛИШИДАГИ ЎЗИГА ХОСЛИКЛАР.....	318-324
<i>Шатова Ирина Юрьевна</i> ОСОБЕННОСТИ УПОТРЕБЛЕНИЯ ЛЕКСИКИ ПО РОДУ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЛИЦ В РУССКОМ И УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКАХ	325-330
<i>Nortoyeva Nodira Muhammadaliyevna</i> FRAZELOGIK DERIVATLARNI KONTEKSTLARDA ISHLATILISHINING KOGNITIV ASOSLARI	331-335

<i>Alimjanova Shohsanam Azamat qizi</i> KO'P MA'NOLI IBORALARNING KOGNITIV XUSUSIYATLARI	336-340
<i>Турниязова Шахноза Нигматовна</i> МАТНДАГИ БОҒЛАНИШЛИЛИК ҲАҚИДА АЙРИМ МУЛОҲАЗАЛАР	341-347
<i>Mamarasulova Iroda Jumanovna, Xojimetov Sa'dulla Jumanazarovich</i> INGLIZ ADABIYOTI TUSHUNCHALARINING XILMA -XILLIGI	348-352
<i>Aminova Dilnoza Hikmatullayevna</i> THE IMPORTANCE OF INTERCULTURAL COMMUNICATION IN THE ORIGIN OF MILITARY TERMINOLOGY	353-358
12.00.00 - ЮРИДИК ФАНЛАР	
<i>Исломқулова Шоҳсанам Ваҳобжон қизи</i> ВРАЧНИНГ КАСБИЙ ЖАВОБГАРЛИГИНИ СУҒУРТА ҚИЛИШ ТУШУНЧАСИ ВА МОҲИЯТИ	359-365
<i>Mamatallyev To'liqin Xushmamat o'g'li</i> O'ZBEKISTONDA MASOFAVIY TA'LIM HUQUQIY ASOSLARINING SHAKLLANISHI	366-378
13.00.00 - ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ	
<i>Saidov Jur'at Sodirovich</i> МАКТАВГАСНА ТА'LIM TASHKILOTLARIDA BOLALARGA TARBIYA BERISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	379-384
<i>Yusupaliyeva Shaxnoza Hakimjanovna,</i> ТЕХНИК ОЛИЙ О'QUV YURTLARIDA OO'ZAKI NUTQ KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH USUL VA METODLARI	385-390
<i>Tadjixodjaeva Эльвира Рашидовна</i> ОСОБЕННОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ МЕТОДОВ ИГРОПЕДАГОГИКИ В ВЫСШЕМ ОБРАЗОВАНИИ	391-396
<i>Тўрахонова Барно Турсунбой қизи</i> БЎЛАЖАК ПЕДАГОГ-ПСИХОЛОГЛАРНИ ТАРБИЯВИЙ ФАОЛИЯТНИ ТАШКИЛ ЭТИШГА ТАЙЁРЛАШНИНГ ДИДАКТИК ИМКОНИЯТЛАРИ	397-406
<i>Ashurova Sitora Erkinovna</i> USING DIGITAL TECHNOLOGIES IN EDUCATION	407-412
<i>Каримжоновна Мунаввар Ибрагимовна</i> ХИЗМАТ ИТЛАРИНИ МАХСУС ЙЎНАЛИШГА ТАЙЁРЛАШДА УНГА ТАЪСИР ҚИЛУВЧИ ОМИЛЛАР ТАҲЛИЛИ (Божхона қўмитасининг Миллий кинология маркази мисолида).....	413-421
<i>Xamirayev Rustam Abdirazakovich</i> VOLEYBOLCHILARDA HARAKAT SIFATLARINI RIVOJLANTIRISHNING USLUBIY ASOSLARINI ТАКОМИЛЛАСHTIRISH	422-426
<i>Хашимова Масуда Камилжановна</i> КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД К ПРОЦЕССУ НРАВСТВЕННОГО ВОСПИТАНИЯ НА ОСНОВЕ ИНТЕГРАЦИИ НАУК	427-435
<i>Бердикулова Насиба Эркинжоновна</i> СОДЕРЖАНИЕ ПРИМЕНЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ И ИНТЕГРАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В НАЧАЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ	436-442

Saidnazarova Gulshan Bolta qizi

AL-BUXORIYNING MA'NAVIY-AXLOQIY QARASHLARINI O'RGANISH PEDAGOGIK MUAMMO

SIFATIDA 443-448

09.00.00–Фалсафа фанлари

Dehqonov Behzod Baxtityorovich
Buxoro Davlat Universiteti “Islom tarixi
va manbashunosligi, falsafa” kafedrası
katta o‘qituvchisi f.f.f.d (PhD)

YANGI O‘ZBEKISTONDA UCHINCHI RENESSANS POYDEVORINI QURISHDA YETTI PIRNING BAG‘RIKENGLIK G‘OYALARINI O‘RNI VA AHAMIYATI

Annotatsiya. Mazkur maqolada Yangi O‘zbekistonda Uchinchi Renessans poydevorini qurishda Yetti Parning bag‘rikenglik g‘oyalarini o‘rni va ahamiyati keltirib o‘tilgan. Bag‘rikenglik bugungi kundagi eng dolzarb mavzulardan bo‘lib barkamol avlodni sabr-toqat, chidamlilik va bardoshlilik kabi xulqiy fazilatlarining shakllanishi ochib berilgan.

Kalit so‘zlar: bag‘rikenglik, sabr-toqat, bardoshlilik, ezgulik, Millatlararo totuvlik.

Dehkanov Behzod Bakhtityorovich
Senior lecturer of Bukhara State
University department of “Islamic history
and source studies, philosophy”, (PhD)

THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF THE IDEAS OF TOLERANCE OF THE SEVEN PIRS IN BUILDING THE FOUNDATION OF THE THIRD RENAISSANCE IN NEW UZBEKISTAN

Abstract. In this article, the role and importance of the ideas of tolerance of 7 Pirs in building the foundation of the Third Renaissance in New Uzbekistan is mentioned. Tolerance is one of the most relevant topics today, and the formation of moral qualities such as patience, endurance and tolerance of a mature generation has been revealed.

Key words: tolerance, patience, tolerance, kindness, international harmony.

Дехканов Бехзод Бахтиёрович
Старший преподаватель кафедры
исламской истории и источниковедения,
философии Бухарского государственного
университета д.ф.ф.д (PhD)

РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ ИДЕЙ ТОЛЕРАНТНОСТИ СЕМИ ПИРОВ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ ОСНОВ ТРЕТЬЕГО РЕНЕССАНСА В НОВОМ УЗБЕКИСТАНЕ

Аннотация. В данной статье отмечается роль и значение идей толерантности 7 Пиров в построении фундамента Третьего Возрождения в Новом Узбекистане. Толерантность является одной из наиболее актуальных тем сегодня, выявлено формирование таких нравственных качеств, как терпение, выдержка и толерантность у зрелого поколения.

Ключевые слова: толерантность, терпение, толерантность, доброта, межнациональное согласие..

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V3SI8Y2023N31>

Kirish

Mamlakatimizning yangi taraqqiyot bosqichida millatlararo totuvlik va bag'rikenglikni ta'minlash, yoshlarni Vatanga muhabbat va sadoqat, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat bilan qarash ruhida tarbiyalashga oid islohotlar amalga oshirib kelinmoqda. "Ma'lumki, qadimiy va saxovatli zaminimizda ko'p asrlar davomida turli millat va elat, madaniyat va din vakillari tinch-totuv yashab keladi. Mehmondo'stlik, ezgulik, qalb saxovati va tom ma'nodagi bag'rikenglik xalqimizga doimo xos bo'lgan va uning mentaliteti asosini tashkil etadi. Yurtimizda hukm surayotgan do'stlik va birdamlik muhiti-tinchlik va barqarorlik, amalga oshirilayotgan islohotlar samaradorligini oshirish, mamlakatimizning xalqaro maydondagi obro'-e'tiborini yanada yuksaltirishning eng muhim omilidir". Ayniqsa, Naqshbandiya tariqatidagi o'zlikni anglash va bag'rikenglik g'oyalari asosida yangi ma'naviy makonni va yangicha dunyoqarashni shakllantirish, islom dini va falsafasiga nisbatan hurmat-ehtirom ruhida tarbiyalashga doir ta'lim-tarbiya ishlarini amalga oshirish muhim ahamiyat kasb etmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi PF-60-son "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi", 2019 yil 15 noyabrdagi PF-5876-son "Millatlararo munosabatlar sohasida O'zbekiston Respublikasi davlat siyosati konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida", 2020 yil 6 noyabrdagi PF-6108-son "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" farmonlari, 2017 yil 24 maydagi PQ-2995-son "Qadimiy yozma manbalarni saqlash, tadqiq va targ'ib qilish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida", 2021 yil 26 martdagi PQ-5040-son "Ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" qarorlari hamda 2017 yil 11 iyuldagi F-4988-son "Abdulxoliq G'ijduvoniylar tavalludining 915 yilligini va Baxouddin Naqshband tavalludining 700 yilligini nishonlashga tayyorgarlik ko'rish hamda uni o'tkazish to'g'risida" farmoyishi, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 17 noyabrda 723-son "Millatlararo totuvlik, bag'rikenglik va hamjihatlikni ta'minlash bo'yicha jamoatchilik kengashlari faoliyatini tashkil etish to'g'risida" qarori, shuningdek sohaga oid boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarda belgilangan vazifalarni amalga oshirishda ushbu dissertatsiya muayyan darajada xizmat qiladi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili

Jahonda tasavvufiy tariqatlar, Xojagon-naqshbandiya ta'limoti hamda ularda tahlil etilgan bag'rikenglik g'oyalari Dj. Trimmingem, Yu. Paul, A. Zarrinko'b, U. Turar, A. Кыш, A. Shimmel, Mahmud As'ad Jo'shon tomonidan tadqiq etilgan. Jumladan, Muhammadjavod Umidvorniyo va Marziya Rog'ibiyon tadqiqotlarida Xojagon-naqshbandiya tariqatining tarqalishi hamda ma'lum qirralari ochib berilgan. Mustaqil davlatlar hamdo'stligi davlatlarida V. Bartold, A. Крыmskiy, A. Semyonov, I. Petrushevskiy, Ye. Bertels, O. Akimushkin, M. Hazratqulov, A. Muhammadxujayev kabi olimlarning tadqiqotlarida Naqshbandiya tariqatining tarixiy rivojlanishi, xojagon-naqshbandiya ta'limotining shakllanishidagi roliga alohida ahamiyat qaratilgan.

Tadqiqot metodologiyasi

Maqolada bag'rikenglik haqidagi ta'limotlar va uning mohiyatini yoritib berishda sintez, kompleks yondashuv, tizimli yondashuv, kontent analiz, qiyosiy tahlil, dialektik, usullaridan foydalanildi.

Donishmand xalqimiz har ikki Renessans davrida jahonning eng ilg'or, taraqqiy etgan xalqlari qatorida bo'lgani barchamizga ulkan kuch bag'ishlaydi. Bu esa bugungi kun bag'rikeng xalqimiz va yosh avlod oldida Uchinchi Renessans poydevorini qurishda katta ma'suliyat yuklaydi. Yurtimizda yoshlarning intellektual va ijodiy salohiyatini mustahkamlash, ularning mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlarga daxl-dorligini oshirish borasida ulkan ishlar olib borilmoqda. Zero, zamonaviy bilim va ko'nikmalarga ega, mamlakatning munosib kelajagi uchun javobgarlikni o'z zimmasiga ola biladigan barkamol, maqsadga intiluvchan va serg'ayrat yoshlarni tarbiyalash bugunning eng muhim vazifalaridan biridir. Ma'lumki, Prezidentimiz ijtimoiy, ma'naviy-ma'rifiy sohalar-dagi ishlarni yangi tizim asosida yo'lga qo'yish bo'yicha 5 ta muhim tashabbusni ilgari surib, yoshlarga e'tiborni kuchaytirish, yosh avlodni madaniyat, san'at, jismoniy tarbiya va sportga keng jalb etish, ularda axborot texnologiyalaridan to'g'ri foydalanish ko'nikmasini shakllantirish, yoshlar o'rtasida kitobxonlikni targ'ib qilish, xotin-qizlar bandligini ta'minlash masalalari davlat siyosati darajasida e'tiborga olindi.

Yangi O'zbekistonda Uchinchi Renessans poydevorini qurishda Yetti Pir ta'limotidagi bag'rikenglik g'oyalarining asosi bo'lgan oilalarda bag'rikenglik muhiti va shukronalik ruhida tarbiyalash masalalariga maxsus e'tibor berish lozim. Davlatning qudrati, tayanch manbai bo'lgan oila tarixiy kategoriya hisoblanib, uning xususiyatlari moddiy va ma'naviy jarayonlar bilan xarakterlanadi. Unga ta'riflar quyidagicha: Oila-jamiyatning kichik xujayrasi-jamiyat tarkibining muhim qismi bo'lib hisoblanadi. U kishi-larning tabiiy-biologik, huquqiy, ma'naviy munosabatlariga asoslangan ijtimoiy etnik birlikdir. Doimo oila yoshlar tarbiyasidagi asosiy bg'g'in hisoblanib kelingan. Oila yoshlarni axloq-odobli, rostgo'y, mehnatsevar, halol bo'lib voyaga yetishi uchun zamin tayyorlaydi. O'zbekiston Respublikasi o'z mustaqilligiga erishgach, oilaga bo'lgan e'tibor davlat siyosati darajasiga ko'tarilib, yanada kuchaydi. Bugun mamlakatimizda har bir oilaning mustahkamligi, tinchligi, farovonligi, sog'lomligi, oila a'zolarining o'zaro hurmat va ahilligini ta'minlash masalasi-davlat siyosati darajasiga ko'tarildi.

Insonga juda ko'plab beg'ubor go'zal xislat va fazilatlar berilgan. Ana shu ne'matlarning eng ulug'i-bu shukronalik tuyg'usi. Ne'mat-bu albatta moddiy boyliklarning o'zidagina iborat emas, hayot ne'mati, jismdagi ichki va tashqi a'zolarining bir maromda ishlashi, ya'ni ko'zning ko'rishi, quloo'ning eshitishi, tilning ta'm bilishi, yurakning urib turishi, bularning barchasi albatta bebaho ne'mat bo'lib, bizlarni shukr qilishga undaydi. Shukronalik, tinchlik, xotirjamlik bir maromdagi maqbul hayot tarzi hamdir. Shuningdek shukronalik barqaror taraqqiyot poydevori hamdir. Shukronalik milliy ma'naviyatimizning uzviy jihatidir. Shukronalik tinchlik va barqarorlik mahsuli hisoblanadi. Shukronalik tarbiyasi ikki yo'nalishda amalga oshirib kelingan. Bu yo'nalishlardan birinchisi-davlat siyosatiga fuqarolar tomonidan namoyon etiluvchi e'tirof, turmushdan rozilikni ifoda etuvchi ijtimoiy munosabatlar tushunilsa, ikkinchisi odamlarning diniy e'tiqodini va ilohiy qudratga aqlan va qalban anglab sig'iniluvchi munosabat sifatida yuzaga chiqadi. Tarbiya orqali shukronalikni inson xarakterining belgisiga, fazilatiga aylantiruvchi harakat barcha davrlarning dolzarb masalasi bo'lib kelgan. Aholi turli qatlamlari orasida xususan yoshlar o'rtasida bugungi kungi hayotdan rozilik, shukronalikni tarbiyalash dolzarb ijtimoiy vazifalardandir. Milliy ma'naviyatimizda shukronalik keltirish

insonning tarbiyalanganlik darajasini ham namoyon etib kelgan. Odamlarga yaxshilik qilish, mehr ulashish shukronalik xususiyatining tarkibiy jihatlaridandir. Zero shukronalik-bu tobelik emas, bu istak mayllarni jilovlashdir. U ruhiy iroda, sabr-qanoat, oqibat va saboq, salohiyat, yuksak madaniyat ifodasidir. Shukronalik insonning fikr-mulohazasi va hayotiy falsafasi, o'zini bag'ishlash qudrati. Shukronalik ayni vaqtda e'tiqod, mas'uliyat, barqarorlik omili. Shukronalik tuyg'usi bilan yashagan inson tafakkurida vazminlik, qiyosiy tahlil, mushohada, taftish, xulosa kabi fazilatlar shakllanadi. Umrda mamnunlik yondashuvini tarkib toptirish va mustahkamlashda tadrijiylik, bosqichma-bosqichlik, bosiq intilish, oqilona me'yor, muvozanatga rioya qilish muhim rol o'ynaydi. Zero xalqimizda "Narvonga ham asta chiqiladi", degan gap bor. Hech qachon unutmasligimiz kerak, bu dunyoda hamma narsa asta-sekin, o'z yo'li bilan bo'ladi. Shuning uchun ham davlat siyosatiga yoshlar tomonidan beriluvchi e'tirof, turmushdan rozilikni ifoda etuvchi ijtimoiy munosabatlarida shukronalikning yuksalishi, barqarorlashuvida mustaqilligimizning 31 yilida erishgan yutuqlarimiz, islohotlarimizning tub mohiyati inson manfaatlariga qaratilganligini, eng muhimi ularni izchil, bosqichma-bosqich davom etayotganligini to'g'ri tushuntirish maqsadga muvofiqdir.

Bugungi kunda Bahouddin mozorini ziyorat qilishning zamonaviy ko'rinishlari shakllangan. Ziyoratchilar avval Bahouddinning ustozlari Sayyid Amir Kulolni, keyin volidasi Bibi Orifani va oxirida Hazrat Naqshband qabrini ziyorat qilishadi. Xalq orasida ham Bahouddin takidlagan "avval onamni, keyin meni ziyorat qilinglar", degan tushunchalar keng tarqalgan. Ziyoratning ushbu shaklini farzandning Onasiga hurmati va ehtiromi ramzi deb bilishadi.

Yoshlar Bahouddin ziyoratgohini yayov-piyoda borib tavof qilishadi. Buning uchun ular tong sahardan yo'lga chiqib, Buxoro shahridan 12 chaqirimlik masofani bomdod namozigacha bosib o'tishni niyat qilishadi. Niyatlariga yetsalar, ushbu amalni bajarishni hatto kichik hajning yarmiga barobar, degan xalqona tasavvurlarga ishonishadi. Ezgu niyatlar qilib Hazrat maqbarasi atrofini-"tabarruk ostona"ni supurishadi. Ushbu xatti-harakat xalq orasida "jo'ropkashlik" (toj.jo'rop-supurgi degani)deb nomlangan.

Bahouddin mozori joylashgan me'moriy-majmua asrlar davomida shakllanib, xalq e'tiqod qiladigan yirik ziyoratgohga aylangan. Naqshband maqbarasida o'tkaziladigan turli urf-odat, rasm-rusum va an'analar shaklida transformatsiyalashuv jarayoni davom etmoqda. E'tiqod amallarining islom diniga daxldor bo'lmagan shakllarini ko'rish mumkin. Mahalliy aholi, shuningdek, dunyo ziyoratchilarining ibodat amallarini tadqiq etish ijtimoiy, ma'naviy jihatini keng tahlil etishga yordam beradi. Yangi O'zbekistonda avvalambor yoshlarni ta'lim va tarbiyasi eng dolzarb masala hisoblanadi. Tarbiya-avlodlararo ijtimoiy-tarixiy va hayotiy tajribani uzatishga xizmat qiluvchi, oila, ta'lim muassasalari, ijtimoiy, siyosiy va boshqa tashkilotlar, OAV va boshqalar ta'siri ostida jismonan sog'lom, ma'nan barkamol insonni shakllantiruvchi va takomillashtiruvchi uzluksiz jarayon hisoblanadi. Yuksak ma'naviyatni tarbiyalash vositasi hisoblangan, muayyan shaxs, jamoa, muayyan guruh, jamiyat, millatda jismoniy barkamollik, ruhiy, axloqiy, ma'naviy yetuklik kabi sifatlarni shakllantirishga qaratilgan amaliy ta'lim-tarbiya jarayonini ifodalovchi tushuncha bu- ma'naviy tarbiyadir. Har qanday ma'naviy tarbiya dunyoviy va diniy qadriyatlar uyg'unligida olib borilsa, bu jarayonda shaxsning nafaqat bilimi ko'payibgina qolmay, balki unda ma'naviy-axloqiy sifatlarning qaror topishi ham tezlashadi. Albatta, bugungi kunda yoshlarni tarbiyalash jarayonida ularni dunyoviy va diniy qadriyatlardan uzluksiz boxabar qilib borish, bu qadriyatlarning inson, jamiyat taraqqiyotidagi mushtarak, garmonal o'rni beqiyosligini anglab yetish o'rinlidir. Hozirgi kunda Yangi

O'zbekistonda Uchinchi Renessans davri nuqtai nazaridan mamlakatimiz ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ma'naviy, madaniy hayotidagi eng dolzarb masalalardan biri yoshlarni dunyoviy va diniy qadriyatlar ruhida tarbiyalash, ertangi kunimizning haqiqiy vorislari sifatida kamol toptirishdir. Dunyoviy va diniy qadriyatlar insonlar ruhiyatining ajralmas qismi hisoblanib, mushtarak tarzida insonning hayotga, jamiyatga, jamiyat a'zolariga munosabatini namoyon qiladi. Dunyoviy va diniy qadriyatlar jamiyat va inson faoliyatiga o'ziga xos tarzda ta'sir ko'rsatib, gohida ideal sifatida kishilarni samarali faoliyatga undasa, gohida ma'naviy mezon, axloqiy talab, qonun-qoida sifatida odamlarning xatti-harakatlari va turmush-tarzini, intilish va ehtiyojlarini belgilaydi. Ularning faoliyatlarini boshqarib yoki yo'lga solib turadi, ya'ni reguliyativ funksiyasini bajaradi. Dunyoviy qadriyatlar ijtimoiy-ruhiy hodisa bo'lib, u millatning madaniyati, tarixi, tili, dini, urf-odati, an'alarini, jamiyatning moddiy va ma'naviy boyliklarini, iqtisodiy, ijtimoiy-siyosiy hayotning barcha tomonlarini qamrab oladi. Dunyoviy qadriyatlarga Xojagon-naqshbandiya tariqati namoyondalarining asarlarida ifoda etilgan adolatli jamiyat, komil inson, tinchlik va farovonlik g'oyalarini ham kiritish mumkin.

Ajdodlarimiz merosi o'tmishda ilm-fan, madaniyatning barcha sohalari, tarmoqlari rivojlangani, ularning ijodlari ko'p qirrali bo'lganligi, faoliyatida ilm-fan bilan bir qatorda din, axloq, insonning ma'naviy dunyosi, jamoaning hamjihatligi, uni odilona boshqarish, saodati masalalari muhim o'rin tutganligidan dalolat beradi. Ularning merosi va madaniyat tarixi yana ilm-fan va diniy qoidalarning bir butunligini tashkil etib, umumiy ma'naviyat rivoji uchun xizmat qila olishini, foydali bo'lishini isbotlaydi.

Tasavvufdagi Yetti Pir ta'limoti insonni barkamollikka yetaklovchi bir yo'l bo'lib, unda moddiy va ma'naviy hayot uyg'unligi birinchi o'ringa qo'yiladi. Moddiy, ya'ni jismonan barkamollikni asosan ruhiy holat boshqaradi. Ruhiy-ma'naviy kamolotga erishgan insonlar komil insonlardir. Jamiyatda mana shunday yuksak maqomga erishib, xalqi, yurti uchun kamolot yo'lini o'z asarlari orqali bayon etgan buyuklarning hayot yo'li biz uchun ibrat maktabidir.

Tasavvufda inson holati haqidagi qarashlarda ikki xil talqin berilgan bo'lib, birinchisi uyg'oq yoki hushyor, ikkinchisi g'aflatda yoki bexud. Demak Xojagon-naqshbandiya ta'limotidagi bag'rikenglik tamoyili bu sifatlashlar uchun aynan shu ikki holatga ishoratdir. Insonning kundalik turmush jarayonida moddiylikning quli bo'lmay Oллоh yodi bilan forio'lanishi ya'ni, odamzot kundalik turmush tashvishi bilan band bo'lib qilayotgan ishi, orttirayotgan boyligi, noz-ne'matlarga bog'lanib tavbani unutib qo'yadi. Oqibatda "dil ko'zini yoo' bosib" g'aflat botqog'iga botib qoladi. Bu g'aflat botqog'i-mansab, shon-shuhrat, boyluk, obro', unvonga bog'lanib qolishdir. Lekin agar dunyo ishi bilan birga oxirat g'amini yeb, istio'forda bo'lsa, uni hech qanday nafs o'z domiga torta olmaydi. Ogoh bo'lish, g'aflatdan uyg'onishning asosiy yo'li istio'for aytishdir. Istio'for aytish-bu xato, noto'g'ri yo'ldan qaytib, tavba qilish.

Demak, g'aflat va jaholat insoniyatni tubanlik sari olib boradigan yovuz illatdir. Agar e'tiqodi sustlar unga ergashsa o'z onasi, Vatanini tan olmaydigan nobakor ekstremist darajasiga yetadi. Zero, bugungi kunda dinni niqob qilib olib, o'z ortidan g'aflatga, jaholatga yuz tutganlarni ergashtira olayotgan qora niyatli kimsalar muqaddas dinimizning bunyodkor, insonparvar, bag'rikenglik sari yetaklovchi yo'l ekanligini qora parda bilan o'ramoqchi bo'lishadi. Aql, ilm va uyg'oqlik bilan unga qarshi tura olish haqida xojagon-naqshbandiya ta'limoti eng avvalo ma'rifatni dasturilamal qilishga buyurgan.

Xulosa va takliflar

Yangi O'zbekistonda yoshlar tarbiyasida bag'rikenglik to'g'risidagi qarashlar tasavvuf ta'limotida yaxlit bir sistemaga solingan emas. Qator tadqiqotchilar tasavvufdagi borliq masalasiga ilmiy nuqtai nazardan yondoshgan holda tabiiy-ilmiy bilimlar yutug'i asosda uzviy o'rganish lozimligi taklifini kirityaptilarkim, bu olam, borliq, manzarasini yanada konkretlashtiradi deb o'ylaymiz. Millatlararo totuvlik bag'rikenglik tushunchasining ma'naviy asosi, muhim mezon bo'lib qolsagina, u hech qanday diniy, etnik mutaasiblikni keltirib chiqarmaydi. Bag'rikenglik singari bunday insoniy fazilat Yetti Pir ta'limoti orqali xalqimiz ma'naviy tarixida keng ko'lamda tarannum etildi. Uning qon-qongiga singib ketishida, oqibatda xalqimizning oliy fazilatlaridan biriga aylanishida Markaziy Osiyo tasavvuf tariqatlarining, xususan Yetti Pir ta'limoti g'oyalari muhim o'rin egallaydi. Yetti Pir ta'limotining tarixiy xizmati va hozirgi davrimiz uchun ma'naviy-tarbiyaviy ahamiyati ana shundadir. Insonlar qalbiga poklik va ezgulikni singdirishni o'ziga maqsad kilib olgan Yetti Pir vakillari o'z ta'limotlarida hamisha bag'rikeng bo'lib yashashga, qo'ldan kelguncha hammaga yaxshilik qilishga, mehr-oqibatli, muruvvatli bo'lishga da'vatlari va boshqa axloqiy fazilatlar haqidagi qarashlari ham ana shunday umuminsoniy ahamiyatga ega g'oyalar ekanligiga ishonch hosil qilish mumkin.

Adabiyotlar/Литература/ References:

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitusiyasi. –Toshkent:, 2018. B. 70-80.
2. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida // Xalq so'zi gazetasi. - 2017. 8 fevral.
3. Ismoilov S.T.Naqshbandiya tariqatining tasavvuf taraqqiyotidagi o'rni: falsafa fan.nom...dis..–Toshkent, 2008. –165 b.
4. Navruzova G. N. Naqshbandiya tasavvufiy ta'limoti va barkamol inson tarbiyasi: falsafa fan. dokt. ... avtoref.– Toshkent, 2002. – 25-49 b.
5. Nazarov B.N. Islom agiografiyasi tizimida Naqshband makomtlari makomotning o'rni va uning badiiy-uslubiy xususiyatlari (Baxouddin asosida): filolog. fan. dok ... diss. – Toshkent, 2000. –B. 24.
6. Sobirovich, T. B. (2023). Basic Criteria for Building the Third Renaissance in Uzbekistan. *Asian Journal of Applied Science and Technology (AJAST)*, 7(1), 149-157.
7. Sobirovich, T. B., & Norman, Z. D. M. (2023). Harmony of National and Universal Values in Uzbekistan. *Harmony*, 7(1), 08-16.
8. Sobirovich T. B. National and universal principles of democracy //Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities. – 2022. – T. 12. – №. 1. – C. 334-338.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 5/8 (3) – 2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).